

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی		رشته: ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع: ۳۰:۱۰ صبح		مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	
سال سوم متوسطه				تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹			
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷				اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			
ردیف		سؤالات		نمره			

الف - زبان شناسی (۴ نمره)

۱	اساسی ترین نقش زبان در میان افراد یک جامعه ی زبانی است.	۰/۲۵
۲	از میان واژه های زیر ، آن هایی را که با شیوه ی اشتقاق ساخته شده اند ، جدا کنید. داروخانه گزارش اتکا لبه	۰/۵
۳	الگوی هجایی واژه ی « شب » را بنویسید.	۰/۵
۴	در واژه ی « دختران » صورت پایه و تصریفی را مشخص کنید.	۰/۵
۵	در عبارت « مرد پر کارترین کارخانه » کدام یک از قواعد ترکیب رعایت نشده است ؟	۰/۵
۶	وقتی به کمک مفاهیم عام و انتزاعی حکم می دهیم « باغبان درخت می کارد » از کدام نقش زبان بهره برده ایم ؟	۰/۲۵
۷	واژه ی مشخص شده در عبارت « به باد افره این گناهیم مگیر / تویی آفریننده ی ماه و تیر » در گذر زمان دچار چه تغییر وضعیتی شده اند ؟	۱
۸	در عبارت « چه باد تندی می وزد ! » چگونه به معنای « تند » پی می برید ؟	۰/۵

ب - نگارش (۵ نمره)

۱	قسمتی از فیلم که زمان در آن تداوم دارد نامیده می شود.	۰/۵
۲	در « نمایش نامه » کدام حرکت مربوط به نویسنده است و باید در متن نمایش ، داخل کمانک توضیح داده شود ؟	۰/۵
۳	از شیوه های ساخت « طنز » دو مورد را بنویسید.	۰/۵
۴	از میان موارد زیر ، مراجع فرعی را جدا کرده و در پاسخ نامه بنویسید. الف) سرگذشت نامه ها ب) کتاب شناسی ها ج) چکیده ها	۰/۵
۵	به مجموعه ای که شامل همه ی رشته های انسانی یا رشته ای معین باشد ، چه می گویند ؟	۰/۵
۶	برای هنری کردن نثر زیر ، نویسنده از چه عاملی بهره گرفته است ؟ (ذکر دو مورد کافی است). « بر لبان عبوس و تیره ی افق ، لبخندی از نور شکفت و از ستیغ کوهستان شرق ، آفتابی که سال ها پیش در دریای مغرب فرو نشست ، برخاست. »	۰/۵
۷	عبارت « کوهستان از برف پوشیده شده است » را به کمک « تشبیه » و « تشخیص » به نوشته ای زیبا و هنری تبدیل کنید.	۱
۸	عبارت زیر را بازگردانی کنید. « نازک آرای ساق گلی / که به جانش کشتم / و به جان دادمش آب / ای دریغا به برم می شکند. »	۱

پ - املا و بیاموزیم (۳ نمره)

۱	جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. الف) شاه عباس خود را به دربار واتیکان فرستاد. (صغیر - سفیر) ب) یکی از صفات خداوند است. (غدیر - قدیر)	۰/۵
۲	در هر یک از واژگان زیر « ان » چه مفهومی دارد ؟ الف) کوهان ب) مردان	۰/۵
« ادامه ی سؤالات در صفحه ی دوم »		

باسمه تعالی

سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح	مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
سال سوم متوسطه		تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹	
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷		اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی	
ردیف	سؤالات	نمره	

۳	تکیه ی واژگان مشخص شده، روی کدام هجاست؟ مینا پرسید : چرا برای مطالعه به کتابخانه نیامدی؟	۰/۵
۴	در عبارت « از دستاوردهای ارزشمند فرهنگی، پای بندی به اصول اخلاقی و هنجارهای جامعه است. » یک مورد فرآیند واجی « کاهش » و یک مورد فرآیند واجی « افزایش » مشخص کنید.	۰/۵
۵	املا ی کلمات نادرست را اصلاح کنید. ابلق زمانه - صبوح مؤمنان - پیک عجل - سکوت ملموس - تراز لباس - عبوس و جذی - عزت و پند - نزهت و فُسحت	۱

ت - دستور (۸ نمره)

۱	از مصدر « گرفتن » فعل پیشوندی بسازید.	۰/۲۵
۲	در عبارت « کلام ارزشمند استاد » : الف) هسته کدام است؟ ب) یک تکواژ وابسته ی اشتقاقی و یک تکواژ آزاد دستوری مشخص کنید. پ) گروه اسمی فوق، از چند واژه تشکیل شده است ؟ ت) « استاد » از چند واج تشکیل شده است؟	۱/۲۵
۳	گونه ی مؤذبانۀ ی مصدر « خوردن » را در باره ی مخاطب بنویسید.	۰/۲۵
۴	« باغبان درختان سرو را در باغ می کاشت. » این جمله را مجهول کنید.	۰/۵
۵	با رسم نمودار ، اجزای اصلی جمله ی زیر را بنویسید. « بزرگان ادب فارسی ، نیما را پدر شعر نو فارسی می دانند . »	۱/۲۵
۶	با توجه به عبارت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. « کوزت ناچار بود برای آوردن آب به چشمه ی واقع در بیشه ی نزدیک رود. کوزت ، این کودک مسکین ، خود را در تاریکی تنها دید و در آن فرو رفت. » الف) بدل کدام است ؟ ب) یک نمونه حذف مشخص کرده و نوع آن را بنویسید. پ) یک واژه ی « مشتق » مشخص کنید. ت) ساختمان آخرین فعل چگونه است ؟	۱/۲۵
۷	با توجه به عبارت زیر، به سؤالات پاسخ دهید. « سرانجام بر آن نهادند که پهلوانی ایرانی ، تیری به سوی خاور رها کند ؛ هر جا که تیر فرو آید آن جا مرز ایران زمین و توران شناخته شود. همه می اندیشیدند هر چه تیر دورتر برود ، خاک ایران عزیز پهناورتر می گردد. » الف) نوع و زمان فعل « می اندیشیدند » را بنویسید. ب) نام اجزای تشکیل دهنده ی واژه ی « ایرانی » را بنویسید. پ) یک واژه ی « مرکب » مشخص کنید. ت) فعل « برود » را گذرا کنید.	۱/۵
« ادامه ی سؤالات در صفحه ی سوم »		

باسمه تعالی

سوالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی		رشته : ادبیات و علوم انسانی علوم و معارف اسلامی		ساعت شروع : ۱۰:۳۰ صبح		مدت امتحان : ۹۰ دقیقه	
سال سوم متوسطه				تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹			
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷				اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی			
ردیف		سوالات				نمره	
۸	جابه جایی اجزای جمله را در نمونه های زیر ، پیدا کنید. الف) بوالحسن دلشاد را در آن جا یافتم سوار شده. ب) نوح را این سال ندیمی خداوند زاده فرمود امیر.				۰/۵		
۹	معادل امروزی فعل های زیر را بنویسید. همی خواست می خوان				۰/۵		
۱۰	در عبارت « پادشاهی او راست زیبنده » نوع نقش نما را مشخص کنید.				۰/۲۵		
۱۱	در گذشته ضمیر شخصی که خاص انسان است برای غیر انسان نیز به کار می رفته است ، این مورد را در عبارت « شهری بود که او را طور زمین می خواندند » نشان دهید.				۰/۵		
	« موفق باشید »				جمع نمره ۲۰		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس: زبان فارسی تخصصی	رشته: ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان: ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

ضمن عرض خسته نباشید این راهنما تنها جهت تسهیل در امر تصحیح خدمت شما ارائه می گردد.

الف - زبان شناسی (۴ نمره)

۱	ایجاد ارتباط (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	گزارش (۰/۲۵) لبه (۰/۲۵)	۰/۵
۳	صامت + مصوت + صامت (۰/۵)	۰/۵
۴	دختر ← صورت پایه (۰/۲۵) (ان) تصریفی (۰/۲۵)	۰/۵
۵	قواعد هم نشینی (۰/۵)	۰/۵
۶	محمل اندیشه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۷	باد افره به دلیل مسائل سیاسی، اجتماعی و ... کاملاً متروک شده (۰/۵) ماه با همان شکل قدیم کاربرد داشته و تغییر نکرده است (۰/۵)	۱
۸	هم نشینی تکواژها و واژه ها با هم یا از رابطه تضمین یا تناسب باد با وزیدن (یا می وزد) (۰/۵)	۰/۵

ب - نگارش (۵ نمره)

۱	سکانس (۰/۵)	۰/۵
۲	حرکت نمایشی (۰/۵)	۰/۵
۳	بزرگ نمایی و اغراق در توصیف - کش دار کردن موضوع - استفاده از حوادث عادی برای تبیین مسائل سیاسی و اجتماعی - جابه جا کردن حوادث و وقایع - نقیضه پردازی - اشارات ادبی و اقتباس از آثار ادبی (ذکر دو مورد کافی است.) (۰/۵)	۰/۵
۴	(ب) کتاب شناسی ها (۰/۲۵) (ج) چکیده ها (۰/۲۵)	۰/۵
۵	دایره المعارف (۰/۵)	۰/۵
۶	استفاده از آرایه های ادبی - کاربرد زبان و بیان هنری - استفاده از تعابیر و واژگان مناسب. (ذکر دو مورد کافی است.) (۰/۵)	۰/۵
۷	استفاده ی درست از تشبیه و تشخیص با صلاح دید مصحح محترم (۱) نمره تعلق می گیرد.	۱
۸	« افسوس (۰/۲۵) که تن ساق گل نازک آرایی (اندیشه و افکار شاعرانه ام) (۰/۲۵) که آن را با تمام وجودم، پرورده ام (۰/۲۵) در برابر چشمانم می شکند. » (۰/۲۵)	۱

پ - املا و بیاموزیم (۳ نمره)

۱	الف) سفیر (۰/۲۵) ب) قدیر (۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	الف) تشبیه یا شباهت (۰/۲۵) ب) جمع (۰/۲۵)	۰/۵
۳	مینا = هجای آخر یا پایانی (نا) (۰/۲۵) نیامدی = هجای اول یا آغازین (نَ) (۰/۲۵)	۰/۵
«ادامه در صفحه ی دوم»		

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح سؤالات امتحان نهایی درس : زبان فارسی تخصصی	رشته : ادبیات و علوم انسانی - علوم و معارف اسلامی
سال سوم آموزش متوسطه	تاریخ امتحان : ۱۳۸۷ / ۱۰ / ۹
دانش آموزان و داوطلبان آزاد سراسر کشور در دی ماه سال ۱۳۸۷	اداره ی کل سنجش و ارزشیابی تحصیلی

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
------	---------------	------

۴	دستآورد ← کاهش (۰/۲۵) (ی) نقش نمای اضافه در هنجارهای جامعه ← افزایش (۰/۲۵) یا « پای بند »	۰/۵
۵	ابلق (۰/۲۵) - اجل (۰/۲۵) - طراز (۰/۲۵) - عظت (۰/۲۵)	۱

ت- دستور (۸نمره)

۱	در گرفت - فرو گرفت - برگرفت (یا هر فعل پیشوندی صحیح دیگری ۰/۲۵)	۰/۲۵
۲	الف- کلام (۰/۲۵) ب- (_ ش) یا (مند) (۰/۲۵) وابسته ی اشتقاقی (_) نقش نمای اضافه آزاد دستوری (۰/۲۵) پ- ۵ واژه (۰/۲۵) ت- ۶ واج (۰/۲۵)	۱/۲۵
۳	میل کردن / میل فرمودن / نوش جان کردن (یک مورد ۰/۲۵)	۰/۲۵
۴	درختان سرو در باغ کاشته می شد. (۰/۵)	۰/۵
۵	جمله <pre> graph TD A[جمله] --> B[نهاد] A --> C[گزاره] B --> D[بزرگان ادب فارسی] D --> E[۲۵] C --> F[مفعول] C --> G[مسنند] C --> H[فعل] F --> I[نیما] I --> J[۲۵] G --> K[پدر شعر نو فارسی] K --> L[۲۵] H --> M[می دانند] M --> N[۲۵] O[رسم نمودار] O --> P[۲۵] </pre>	۱/۲۵
۶	الف) این کودک مسکین (۰/۲۵) ب) (کوزت) در آن فرو رفت (۰/۲۵) حذف به قرینه لفظی (۰/۲۵) پ) آوردن ، چشمه یا تاریکی (۰/۲۵) ت) پیشوندی (۰/۲۵)	۱/۲۵
۷	الف- ماضی استمراری (۰/۵) ب- اسم + ی (پسوند) (۰/۵) پ- ایران زمین (۰/۲۵) ت- (ببرد) (۰/۲۵)	۱/۵
۸	الف) تقدیم فعل بر مسند (۰/۲۵) ب) تقدیم فعل بر نهاد (۰/۲۵) یا تقدیم مفعول برای تأکید	۰/۵
۹	می خواست (۰/۲۵) بخوان (۰/۲۵)	۰/۵
۱۰	فک اضافه یا به جای نقش نمای اضافه (۰/۲۵)	۰/۲۵
۱۱	(او) برای شهر به کار رفته که غیر انسان است. (۰/۵)	۰/۵
	جمع نمره	۲۰

خسته نباشید